

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Fröet finns, men Elin Löfs brunmurriga debut har inte riktigt mognat klart

Lassén-Seger, Maria

Published in:
Hufvudstadsbladet

Published: 16/06/2022

Document Version
Accepted author manuscript

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Lassén-Seger, M. (2022). Fröet finns, men Elin Löfs brunmurriga debut har inte riktigt mognat klart: Recension av Elin Löfs *Benni & skrivmaskinen*. *Hufvudstadsbladet*, 24. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022062950451>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Brunmurrig bilderboksdebut

Elin Löf: *Benni & skrivmaskinen*. Schildts & Söderström, 2022.

Med *Benni & skrivmaskinen*, där n-bokstäverna i den 7-åriga pojkprotagonistens namn Benni är spegelvända, bilderboksdebuterar Elin Löf. Efter ståhejet kring hennes illustrationer till Ellen Strömbergs kapitelbok *Maggan året runt* (2020) som recensenten Lisa Lindell (ÖT 11.10.2020) ansåg generera osunda kroppsideal, är hennes barnfigurer nu mer proportionerliga och mindre Bratz-lik.

En brunmurrig pärm signalerar bokens allvarston. Benni är en försiktig funderare. I morfars mors (eller fammo som han kallar henne) hus, där han vistas efter skolan, tronar morfars fars (kallad faffa) skrivmaskin på paradplats. Den är det nav kring vilken Löf spinner en historia om att – med lite hjälp på vägen – knäcka läs- och skrivkoden.

Barnperspektiv och blödande bilder

I texten slår Löf an en ledig ton med starkt barnperspektiv: "Fammo är hemma jämt. Hon är Bennis mammas pappas mamma, men det låter inte klokt tycker Benni, så han säger bara fammo. Fammo är nästan hundra år gammal, precis som faffas skrivmaskin". Att skriva bilderbokstext är dock knepigt då varje ord i den korta texten bör vägas på guldväg. Här kunde en och annan språklig trubbighet ha rensats bort som att pappersbunten fammo tappar faller "pladask på golvet".

Helt klart är Löf bekvämare att uttrycka sig i bild. Färgskalan är mjuk men dov, perspektiven spännande utvikta, och olika stilar integreras fint på uppslagen. Däremot är variationen mellan uppslagen inte optimal. Även om perspektiven varierar finurligt är varje uppslag för fullproppat. Eftersom bilden "blöder" (dvs fortsätter) ut över uppslagets kanter och knappt några ytor lämnas vita, infinner sig en känsla av instängdhet. Bläddringens rytm – som är bilderbokens själ och hjärta – haltar. En iögonfallande klumpig lösning sker på det uppslag där fammo läser högt ur faffas dagbok för Benni och dagbokstexten är vänd åt läsarens håll, trots att den då blir uppochner för den läsande fammon. Att smidigt integrera text och bild hör till en av bilderbokens grundförutsättningar.

Budskap från andra sidan?

Vad berättelsen anbelangar gör Löf det inte lätt för sig då väl många spår integreras. Ett av de mest intressanta är växlingen mellan oro och trygghet. Hos fammo och hemma är det tryggt, men Benni vet att likt klasskamraten Nour har både faffa och fammo upplevt krig. Av sin pappa har Benni fått en smartklocka som "visar vilka vägar han cyklar". Det är för att pappan inte ska behöva oro sig, men insiktsfullt konstaterar Benni att "[d]et gör han ändå". De fint skildrade relationerna hade räckt till för att bära boken som nu halvvägs dyker in i ett mysterium kring en hemlighet faffan vill delge Benni. Ambitionen är att glida mellan Bennis upplevda magiska kontakt med faffan via skrivmaskinen, och en mer realistisk läsning där fammon ligger bakom faffas budskap från andra sidan, men utförandet är svajigt.

Ambitiöst men ofärdigt

Det finns mycket att tycka om i Löfs debutbok: den lågmälda allvarstonen, den fint skildrade varma relationen mellan yngre och äldre, samt skrivmaskinen som bokstavligen får strålgång med sina blänkande guldtaggar på omslaget. Detta till trots har bilderboken som helhet inte riktigt fått mogna klart. Fröet finns, men mycket hade ännu kunnat göras för att renodla berättelsens poänger och nyansera bildberättandet.

Maria Lassén-Seger